

ПОРАДИ ЮРИСТА

КОМЕНТАРІ ПРАВНИКІВ, ПОЛІТОЛОГІВ, ЕКОНОМІСТІВ, ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

**МАРИНА СТАВНІЙЧУК:
«В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ ВИБОРИ ПРОВЕСТИ
НЕМОЖЛИВО»** *Стор. 8-9*

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

**ОТРИМАННЯ
СТАТУСУ ВПО
БЕЗ ПРОПИСКИ**
Стор. 3

**ШАХРАЙСТВО
НА ОНЛАЙН-
ПЛАТФОРМАХ**
Стор. 7

**ВІДСТРОЧКА
ВІД ПРИЗОВУ НА
ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ**
Стор. 10

**ВИПЛАТИ ПРИ
ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ У
2023 РОЦІ**
Стор. 13

**Кожному
гарантується
право знати
свої права і
обов'язки**

Всеукраїнська інформаційно – правова газета

Виходить за підтримки Українського інституту політики
та ВГО «Правозахисна організація «Спільна Мета»

**ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 49801**

Ст. 57
Конституції
України

ІСТОРІЇ ВІЙНИ

Нагадуємо нашим читачам, що на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА» (<https://porady.org.ua/>) започатковано рубрику «Історії війни», в якій ми публікуємо розповіді, а також фото/відео людей, що безпосередньо відчували на собі наслідки «руського міра».

Це історії тих, хто постраждав від російської агресії, хто втратив близьких, житло та опинився на межі виживання. Це історії тих, хто залишив цивільне життя та пішов захищати Батьківщину. Це історії тих, хто пройшов полон або вижив в окупації. Це історії міст та селищ, які були знищені рашистами.

Якщо ви чи ваші близькі або знайомі постраждали від російської агресії, якщо ваше житло зруйноване, якщо ви пішли у тероборону і захищаєте свою країну, надсилайте нам свою історію (розповідь, фото, відео) і ми опублікуємо її на нашому сайті.

Також ці історії ми надсилаємо нашим партнерам – європейським ЗМІ. Деякі матеріали за згодою з авторами надсилаємо до правоохоронних органів для фіксації злочинів російської федерації.

Електронна пошта для надсилання матеріалів:
porady_urista@ukr.net

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

На сторінках газети Ви маєте можливість розмістити **рекламу, статті, інтерв'ю та інші матеріали суспільно-правового характеру.**

Також, пропонуємо розміщення матеріалів на **Інформаційно-правовому порталі ПОРАДИ ЮРИСТА** (<https://porady.org.ua>)

Вартість та умови розміщення дізнавайтесь за телефоном **(098) 507-28-77** або e-mail: porady_urista@ukr.net

ПОРАДИ ЮРИСТА

Всеукраїнська інформаційно-правова газета

Свідоцтво КВ 23224-13064ПР
від 22.03.2018р.

ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА»

Тел. редакції: (050) 692-13-30
e-mail: porady_urista@ukr.net

2023

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор. За точність реклами – рекламодавці. За якість друку – друкарня. Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал. При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове. Матеріали друкуються українською мовою.

Головний редактор Закутайло О. П.
Заст. Головного редактора Закутайло С. О.
Керівник проекту Бортнік Р. О.

www.porady.org.ua

Газета виходить 1 раз на місяць

Віддруковано в друкарні ФОП Паливода А.В.
03061, м. Київ, пр-т Відрадиний, 95/Е
тел/факс (044) 351-21-90 Зам. № 0644

ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ СТАНЕ ПРОСТІШЕ ЗМІНИТИ ПРОПИСКУ ТА ОФОРМИТИ ДОКУМЕНТИ

Президент підписав закон який спрощує процедуру реєстрації місця проживання для осіб, житло яких розташоване на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться (велися) бойові дії.

ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

•особа, місце проживання якої зареєстроване або задеклароване в житлі, розташованому на тимчасово окупованій території або на

територіях, де ведуться (велися) бойові дії, може задекларувати або зареєструвати місце свого проживання без зняття з реєстрації місця свого попереднього проживання;

•такі особи можуть оформити, обміняти документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або документи, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус, вклеїти фото при

досягненні відповідного віку в паспорт громадянина України, звернувшись до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сферах міграції (імміграції та еміграції);

•на період тимчасової окупації місцем реєстрації таких дітей вважатиметься зареєстроване місце проживання їхніх батьків чи інших законних представників, або ж одного з них, з ким мешкає дитина;

•у разі, якщо місце проживання батьків або інших законних представників дитини зареєстровано або задекларовано за різними адресами, подається письмова заява законного представника, з яким мешкає дитина.

Ти ж юрист

ЯК ОТРИМАТИ СТАТУС ВПО БЕЗ ПРОПИСКИ: ІНСТРУКЦІЯ ТА ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ

У разі відсутності в документі відмітки про реєстрацію місця проживання на території, з якої здійснюється внутрішнє переміщення, заявник надає докази, що підтверджують факт проживання на цій території на момент виникнення обставин, що спричинили внутрішнє переміщення.

Такими документами можуть бути:

- військовий квиток з відомостями щодо проходження військової служби;
- трудова книжка із записами про трудову діяльність;
- документ, що підтверджує право власності на рухоме або нерухоме майно;
- свідоцтво про базову загальну середню освіту;
- атестат про повну загальну середню освіту;
- документ про професійно-технічну освіту;
- документ про вищу освіту (науковий ступінь);
- довідка з місця навчання;
- рішення місцевого орга-

ну державної влади чи органу місцевого самоврядування про влаштування дитини до дитячого закладу, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, встановлення опіки чи піклування;

- медичні документи;
- фотографії, відеозаписи.

Крім того, під час подання заяви про взяття на облік у період дії воєнного стану заявник надає відображення в електронній формі інформації, що міститься у документах, сформованих через «Дію» або «eДокумент», або

довідку про подання документів для оформлення паспорта громадянина України, для осіб, яких ідентифіковано за відомостями Єдиного державного демографічного реєстру або відомчої інформаційної системи ДМС.

НОВИНИ

В УКРАЇНІ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕВІРКИ ЛІЧИЛЬНИКІВ НА ГАЗ, ВОДУ ТА ТЕПЛО

КП «Київтеплоенерго» звернулося до клієнтів з повідомленням про поновлення перевірок індивідуальних приладів обліку комунальних послуг. Як зазначили у прес-службі, відповідні дії дозволено згідно з постановою КМУ №440 від 7 квітня 2023 року. Ухвалене рішення поширюється на всіх виконавців послуг, за винятком тих, що розташовані на тимчасово окупованих територіях. Як наголосили у Київтеплоенерго, перевірку індивідуальних приладів обліку здійснюють ліцензовані організації, перелік яких можна знайти на сайті Мінекономіки. Крім того, акт про проведення перевірки необхідно надати до Центру комунального сервісу.

ЧАСТИНА УЧАСНИКІВ АТО ТА СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ ОТРИМАЮТЬ ГРОШОВУ КОМПЕНСАЦІЮ

Грошові компенсації на загальну суму 1 733 939,2 тис. грн виплатять особам з інвалідністю I–II групи внаслідок АТО/ООС та членам сімей загиблих захисників і захисниць України. Як повідомили в Мінветеранів, порядок розподілу субвенції на відповідні виплати затвердив Кабмін. Як зазначили в міністерстві компенсацію на загальну суму 1 699 057,350 тис. грн отримають орієнтовно 774 особи, які перебувають у черзі на її виплату й включені в потребу станом на 01.03.23р.

Залишок субвенції обсягом 34 881,85 тис. грн витратять на грошові компенсації одержувачам, яким її було призначено на територіях, де ведуться бойові дії або тимчасово окупованих росією, та не виплачено, і які перемістилися з цих територій станом на 1 червня 2023 року.

НАДАННЯ КРЕДИТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМЦІВ З ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ СПРОСТЯТЬ

Мінекономіки планує спростити умови отримання «Доступні кредити 5-7-9%» для підприємців з деокупованих територій. Зокрема для них знизять відсоткову ставку. Про це повідомили в прес-службі Міністерства. «Зокрема, пропонуємо знизити для них відсоткову ставку по кредиту та збільшити покриття портфельних гарантій. Окрім того, для таких підприємств, а також для компаній переробної галузі, розвиток яких ми маємо максимально стимулювати незалежно від території їх розташування, пропонуємо збільшити ліміт кредиту та термін його видачі», - повідомила заступниця Міністра економіки України Надія Бігун.

ДО КІНЦЯ 2023 РОКУ ТАРИФИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ БІЛЬШЕ НЕ ПІДНИМАТИМУТЬ

Тарифи на електроенергію для населення до кінця року більше не підвищуватимуться. На цьому наголосив Міністр енергетики Герман Галущенко. За його словами, підвищення тарифів на електроенергію для побутових споживачів до 2,64 грн/кВт-год було вимушеним кроком, але це рішення дозволить забезпечити українців електричною енергією протягом опалювального сезону.

«Ми робили все, щоб оминати підвищення тарифів. Але довелося ухвалити це вимушене рішення для того, щоб забезпечити електроенергією наших споживачів і пройти наступну зиму. Завдяки цьому рішенню ми бачимо, що є можливість провести ремонтну кампанію, стабілізувати енергосистему і відповідним чином підготуватися до наступного сезону», - зазначив міністр. Галущенко додав, що наразі не йдеться про наступні етапи підвищення тарифів, а також наголосив, що незважаючи на чутки, немає ніяких підстав для віялових відключень споживачів від електропостачання.

БІЖЕНЦЯМ З УКРАЇНИ В ПОЛЬЩІ ЧАСТО НЕ ХОЧУТЬ ЗДАВАТИ ЖИТЛО

Непоодинокі випадки, коли біженцям з України в Польщі не хочуть здавати житло. Також інколи це роблять з порушенням прав, коли, наприклад, не складають письмові угоди про оренду, а потім залякують українців підвищенням плати. Такими є висновки моніторингу Amnesty International. Моніторинг зафіксував неодноразові сигнали про небажання здавати в оренду квартири біженцям з України. Причиною називають поширену думку про неможливість виселити таких осіб, якщо вони будуть неспроможні заплатити за оренду. Однак експерти організації спростовують це стереотипне уявлення. «Що стосується платної оренди, то правила для біженців з України такі ж, як і в у випадку польських орендарів. При укладенні договору оренди виселяти людину, яка сама виховує дитину, вагітну або людину з інвалідністю є порушенням умов договору оренди житлового приміщення», - йдеться у звіті.

Через це у власників житла може бути переконання, що біженці з України (в основному матері з дітьми) не можуть бути виселені. Також є випадки зловживання зі сторони власників житла під час здачі його українцям.

ОБСЯГИ ПРИВАТНИХ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В УКРАЇНУ СТІМКО ПАДАЮТЬ

У квітні обсяги приватних грошових переказів зменшилися на 9,5% та становили 945 млн доларів. Про це свідчать дані НБУ. Заробітна плата, яку українці отримують із-за кордону, збільшилася на 7,5%, тоді як інші приватні перекази, що надійшли через офіційні канали, зменшилися на 32,5%. Загалом офіційними каналами надіслано на 17,5% переказів менше, ніж у квітні минулого року, тоді як потік через неформальні канали збільшився на 1,6% порівняно з квітнем минулого року. Усього за січень — квітень 2023 обсяги грошових переказів зменшилися на 12,8%, у т.ч: чиста оплата праці - на 12,4%, приватні трансферти — на 13,7%.

БЕЗРОБІТНИМ ОБМЕЖИЛИ МАКСИМАЛЬНИЙ РОЗМІР ДОПОМОГИ

Українцям, які втратили роботу та офіційно зареєструвалися в центрах зайнятості, належить допомога з безробіття. Через війну розмір цієї допомоги зменшили, а строк отримання виплат скоротили. Тривалість виплати допомоги з безробіття скоротили до 3 місяців. А максимальний розмір допомоги не перевищує однієї мінімалки, тобто 6700 гривень.

ПЕРЕРАХУНОК ПЕНСІЇ ПРАЦЮЮЧИМ ПЕНСІОНЕРАМ - ЯК ЦЕ ВІДБУВАЄТЬСЯ РОЗ'ЯСНИЛИ У ПФУ

Порядок проведення перерахунку пенсій пенсіонерам, які продовжують працювати, визначено ч. 4 ст. 42 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” та постановою правління ПФУ від 18.05.2018 № 10-1.

Деталі роз’яснили у Пенсійному фонді України.

Пенсії автоматично перерахують працюючим пенсіонерам, які після призначення/попереднього перерахунку пенсії продовжували працювати та на 1 березня 2023 року набули 24 місяці страхового стажу, або тим, які відпрацювали менше 24 місяців, але від призначення чи попереднього перерахунку пенсії пройшло два роки.

При цьому працюючим пенсіонерам, які отримують пенсію за вислугу років, такий перерахунок буде проведено у разі, якщо вони досягли пенсійного віку.

Щодо розміру підвищення пенсій після перерахунку, то воно в кожного пенсіонера індивідуальне, оскільки,

по суті, у формулі для обчислення страхової пенсії, визначеній законом, збільшується коефіцієнт страхового стажу або коефіцієнт страхового стажу та заробітної плати (за доцільності). Розмір підвищення залежить від того, який страховий стаж вже має людина та який заробіток одержувала в період роботи.

Дата проведення перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам – 1 квітня 2023 року. Перерахунок з квітня буде проведено після того, як до Державного реєстру загальнообов’язкового державного соціального страхування надійдуть відомості про сплату єдиного внеску за I квартал 2023 року (очікуваний строк – травень місяць).

Тобто, орієнтовно у червні, пенсіонери, які матимуть право на перерахунок, отримають збільшені розміри пенсійної виплати та доплату за попередні місяці, починаючи з 1 квітня.

Страховий стаж – період, протягом якого сплачено страхові внески.

ЯК УЧАСНИКУ БОЙОВИХ ДІЙ ОФОРМИТИ ПІЛЬГИ НА КОМУНАЛКУ?

Ветерани війни мають низку пільг, зокрема на комунальні послуги. Як їх оформити, нагадали в Пенсійному фонді України.

Громадянину, який отримав посвідчення «учасника бойових дій» та хоче оформити пільги на оплату житлово-комунальних послуг, потрібно звернутися до органу Пенсійного фонду (ПФУ) та подати заяву:

- про внесення відомостей до Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги (ЄДАРП);
- про надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу.

При поданні заяви для внесення відомостей до ЄДАРП учасник бойових дій пред’являє:

- паспорт громадянина України;
- документ, що підтверджує право на пільги;
- дані про реєстраційний номер облікової картки платника податків або паспорт з відповідною відміткою (для фізичних осіб, які через релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган).

Інформацією про місце проживання людини є відомості, що були внесені до паспорта як місце реєстрації.

Для підтвердження фактичного місця проживання (за потреби) учасник бойових дій надає довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, договір оренди,

довідку про сплату житлово-комунальних послуг за іншою (відмінною від місця реєстрації) адресою, або інший офіційний документ, що підтверджує фактичне місце проживання пільговика. В разі відсутності таких документів, подається акт обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства/фактичного місця проживання особи. Такий акт складається посадовою особою виконавчого органу сільської, селищної або міської ради відповідної територіальної громади.

Заява до ЄДАРП подається або особисто, або в електронній формі через вебпортал електронних послуг ПФУ, або поштою.

Також заяви з необхідними документами та відомостями від учасників бойових дій приймаються посадовими особами виконавчих органів сільських, селищних, міських рад відповідних територіальних громад або військових адміністрацій та посадовими особами центрів надання адміністративних послуг, виключно з формуванням електронної справи та передаються до ПФУ протягом трьох робочих днів з дати надходження.

Якщо людина має право на пільги згідно з кількома законами, до ЄДАРП включається уся інформація про учасника бойових дій. Проте з-поміж усіх можливих варіантів пільговик обирає одну підставу для пільги.

У разі зміни будь-яких відомостей, що потребують коригування включеної до ЄДАРП інформації, пільговик повідомляє до ПФУ протягом 30 днів.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНО ЗМІНЮВАТИ УКРАЇНКАМ ПІСЛЯ ЗАМІЖЖЯ: ПОВНИЙ СПИСОК

Право на зміну прізвища під час реєстрації шлюбу гарантує ст. 35 Сімейного Кодексу.

Тому у молодят завжди є вибір:

- залишити своє прізвище;
- взяти прізвище нареченого/нареченої;
- до свого прізвища додати прізви-

ще нареченого/нареченої або якщо вони обоє бажають мати подвійне прізвище.

За їхньою згодою визнається з якого прізвища воно буде починатися. Якщо на момент реєстрації шлюбу прізвище нареченої/нареченого вже є подвійним, вона/він має право замінити одну із частин свого прізвища на прізвище другого.

У разі зміни прізвища українкам потрібно буде обов'язково протягом місяця змінювати такі документи:

- паспорт громадянина України;
- паспорт для виїзду за кордон;
- облікова картка платника податків (РНОКПП) - ваш ідентифікаційний код;
- водійське посвідчення.

Якщо у вас є нижче перелічені документи, то необхід-

но внести зміни і до них:

- дані в реєстрі виборців;
- медичні картки і страховий поліс;
- реєстрація та страхування автомобіля;
- банківські договори, картки та рахунки;
- заповіт і реєстраційні документи підприємця.

Документи, які змінювати не потрібно:

- трудова книжка (у відділі кадрів повинні внести до неї відповідну поправку);
- документи про освіту (дипломи про середню і вищу освіту, дипломи кандидатів і докторів наук, сертифікати про проходження курсів з підвищення кваліфікації тощо);
- документи, які встановлюють право на майно.

Ти ж ЮРИСТ

ЯК УКРАЇНЦЯМ ЗАРЕЄСТРУВАТИ НАРОДЖЕННЯ ДИТИНИ ЗА КОРДОНОМ

За кордоном державну реєстрацію народження дитини проводять дипломатичні представництва та консульські установи України.

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ РЕЄСТРАЦІЯ?

1. Письмова або усна заява батьків чи одного з них подається до дипломатичного представництва або консульської установи України за місцем народження дитини або за місцем проживання батьків.

2. У разі неспроможності батьків реєстрація дитини може проводитися її родичами.

3. Після заяви батьків дитини або інших осіб консул проводить реєстрацію народження дитини з одночасним визначенням її походження та присвоєнням прізвища, імені та по батькові.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНІ ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ?

1. Документ медичного закладу про народження дитини або довідку від лікаря, який надавав допомогу при пологах.

2. Паспорт або інші документи, що посвідчують особи батьків (одного з батьків).

3. Документ, який є підставою для внесення відомостей про батька (свідоцтво про шлюб, заява матері, заява батька про визнання батьківства тощо).

ЯКІ СТРОКИ ПОДАВАННЯ ЗАЯВИ?

Заяву про реєстрацію народження дитини батьки зобов'язані подати не пізніше 1 місяця з дня народження дитини.

СХЕМИ ШАХРАЙСТВА НА ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМАХ ТА ПОРАДИ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ ПРОДАВЦЯМ ПРОДАВАТИ БЕЗПЕЧНО

Торговельні онлайн-майданчики стали незамінними для людей, які шукають зручний та швидкий спосіб не тільки здійснити покупку, а й продати власний товар.

Проте разом зі зростанням популярності онлайн-майданчиків, також зростає кількість шахраїв, які намагаються обманути продавців.

Розглянемо схеми шахрайства на онлайн-платформах та поради, які допоможуть продавцям продавати безпечно.

Приклад шахрайської схеми на OLX: шахрай шукає оголошення на онлайн-майданчику, пише в месенджер (вайбер, телеграм, WhatsApp) продавцю.

Далі аферист погоджується купити товар, каже, що оформив покупку за допомогою OLX-доставки і продавцю для отримання коштів та оформлення доставки потрібно перейти за індивідуальним посиланням, зазначивши дані своєї картки для отримання нібито оплати.

Продавець переходить за посиланням, вводить усі реквізити картки.

Шахрай випитує у продавця залишок коштів на картці та смс-код від банку. Отримавши інформацію, привласнює кошти з рахунків.

Щоб ввести в оману продавців, шахраї створюють шахрайські сайти, візуально схожі на справжній сайт OLX. На таких підроблених сторінках «від OLX» також може бути форма спілкування в чаті, яка нічого спільного з реальною техпідтримкою OLX не має.

Ось кілька правил безпечних онлайн-покупок, які допоможуть вам захистити свої конфіденційні дані та гроші:

не переходьте в месенджери, коли продаєте на платформі онлайн-оголошень:

обговорюйте деталі угоди виключно в чаті торговельного майданчика або використовуючи його додаток;

не реагуйте, якщо вам пропонують спілкуватися в месенджерах (вайбер, телеграм, WhatsApp);

повідомляти можна лише 16-значний номер картки, цієї інформації достатньо, щоб отримати оплату за товар;

не переходьте за посиланнями від незнайомих. Спершу перевірте адресу, тільки потім клікайте на посилання.

Пам'ятайте, що адреса справжнього та шахрайського сайту можуть відрізнятися лише кількома

символами.

Якщо ви стали жертвою шахрайства, заповніть форму зворотного зв'язку на сайті кіберполіції: <https://ticket.cyberpolice.gov.ua/>.

Більше інформації про правила платіжної безпеки – на сайті #ШахрайГудбай: <https://promo.bank.gov.ua/stopfraud/>.

Адвокат Сергій Міненко

ТЕМА НОМЕРА

28 червня українці будуть відзначати чергову річницю Конституції.

Разом з заслуженим юристом України Мариною Ставнійчук обговорили конституційну та судову реформу.

Чи відповідає запитам суспільства сьогоднішня Конституція та чи потрібно приймати нову Конституцію після перемоги? Чому судова реформа Порошенко провалилася?

Чи не втратить парламент легітимність у разі не проведення виборів?

Марина Ставнійчук пояснила, чому сьогодні не варто приймати закон про цивільні партнерства та яка має бути державна пропаганда.

Докладніше читайте в інтерв'ю.

Геннадій Кірія: 3 2004 року в нас перманентно всі Президенти України намагаються реформувати Конституцію України. Ви, як юрист, як оцінюєте нашу Конституцію? І чи сьогодні вона відповідає суспільному запиту громадян? Чи після війни потрібно її буде реформувати?

Марина Ставнійчук:

Конституція є серйозною соціально-політичною цінністю для будь-якого демократичного вільного суспільства, для правової держави.

Конституція завжди розглядається у трьох вимірах, як основний закон держави, як основа правової та законодавчої системи у державі, а також політико-правовий договір між людиною, суспільством, державою і владою, яка представляє державу у той чи інший період.

І з цієї точки зору майже кожен президент України на-

магався змінити Конституцію України під свої політичні потреби або своєї команди, яка з ним прийшла. Криза влади, яка виникла у державі у 2004 та продовжилася після президентських виборів 2009 року, призвела до того, що влада вийшла за межі конституційного поля. Тобто після 2010 року була втрачена конституційна і демократична легітимність.

У 2014 році після конституційної кризи виникла ситуація, коли неминуче треба було завести конституційну ситуацію в конституційне поле. З цією метою була створена конституційна асамблея за рекомендаціями європейської комісії «За демократію через правду», секретарем якої була я, а головою - Леонід Кравчук. Але не зважаючи на напрацьовані відповідні зміни, керівництво держави не пішло на діалог.

Згодом Президент Порошенко створив Конституційну Раду, яка не дала нічого. Він намагався підпорядкувати судову владу собі. З 14-го року ми в конституційній реформі спостерігаємо пріоритет судової реформи, як намагання обох останніх політичних команд підпорядкувати собі судову владу. Результат ми бачимо зараз.

Геннадій Кірія: Скажіть, будь ласка, на вашу думку в умовах війни чи зберігаються права і свободи громадян?

Марина Ставнійчук:

Конституцією чітко визначено перелік прав і свобод, в тому числі для громадян, громадських об'єднань в ході запровадження стану

війни, воєнного або ж надзвичайного стану. В умовах воєнного стану абсолютно очевидно, що ціла низка політичних прав громадян України, політичних та громадських об'єднань відповідно до Конституції є обмеженими. Цього вимагає Конституція України. І влада відповідно запровадила такий режим.

У той час, коли обмежується політична діяльність політичних партій, тотальне обмеження свободи слова або вільного висловлення думки шляхом створення єдиного телевізійного провладного каналу, відсутність в інформаційному просторі можливостей для інших каналів вести відповідні трансляції, доносити ту чи іншу інформацію навряд чи виглядають об'єктивними. Якщо ви створили один канал, тоді давайте можливість різним людям висловлювати свою точку зору. Адже сьогодні всі українці об'єднані у боротьбі проти агресора. Ми чітко розуміємо, що іде інформаційна гібридна війна. Але, коли йдеться про штучне, вже надто обмежене право на свободу слова, на визволення своєї думки - це виглядає вкрай не демократично. Тому потрібен розумний баланс.

Громадяни і влада до запровадження відповідних обмежень, які дає можливість запровадити Конституція України, мають ставитися відповідально, щоб в принципі не заглушити в суспільстві вміння критично мислити, критично висловлювати свої думки і взагалі мати свою позицію.

МАРИНА СТАВНІЙЧУК: «В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ВИБОРИ ПРОВЕСТИ НЕМОЖЛИВО»

Геннадій Кірія: Згідно з Конституцією парламентські вибори повинні відбутися в цьому році в кінці жовтня. Але секретар РНБО Данилов заявив, що жодних виборів не буде. В умовах воєнного стану чи можливо провести вибори?

Марина Ставнійчук:

У даному випадку я погоджуюсь з паном Даниловим на усі 100%, тому що він опирається на конституційну формулу неможливості проведення виборів та референдумів, інших реалізації та форм безпосередньої демократії під час воєнного та надзвичайного стану.

Це пряма норма Конституції України, що в умовах воєнного стану вибори провести неможливо. І тут немає жодної проблеми з точки зору того, що країна сьогодні має парламент. В умовах воєнного стану його повноваження не перериваються, а можуть бути продовжені до того моменту, коли в державі завершиться воєнний стан.

Не може так бути, щоб завершився воєнний стан, а на другий день уже розпочинається виборча кампанія. Будь-яка виборча компанія вимагає достатньо серйозної підготовки, починаючи з акумуляції серйозних, великих коштів державного бюджету України на проведення відповідних виборчих процедур, завершуючи тим, що і політичні партії мають відновити свою діяльність, і люди мають мати механізми для голосування. Має бути проведена підготовка для того, щоб провести якісну передвиборну агітацію. →

Володимир Зеленський, як президент країни, абсолютного правильно зацентрував увагу наших європейських партнерів і українського суспільства про те, що в умовах воєнного стану вибори просто неможливі. Уже не говорячи про те, що в нас практично на сьогоднішній день значна частина нашої території є окупованими. А виборам парламентським, президентським потрібна легітимність, тобто вони мають відбутися на усій території держави.

Після війни звичайно мають бути проведені вибори за потреби, але до них треба серйозно готуватися. Я вважаю, що після війни повинна бути укладена модернізована нова Конституція, новий суспільно-політичний договір чи суспільно державний договір, основою якого має бути Конституція України.

Геннадій Кірія: *Сьогодні піднімають питання «цивільного партнерства». Згідно Конституції сім'я - це шлюб чоловік і жінка. Чи потрібно приймати закон про «цивільне партнерство» та не буде він суперечити Конституції?*

Марина Ставніччук:

Для України є серйозним питанням відновлення нашого народу, нашої нації. У нас сьогодні мільйони людей покинули територію України. І ми маємо все зробити, щоб ці люди повернулися до України. З іншого боку, ми маємо серйозні втрати не лише території, а і людського капіталу, людей, нашого народу, який є найбільшою цінністю. І тому для нас традиційне розуміння родини - це чоловік і жінка, які одружуються, люблять та підтримують один одного, живуть разом, щоб мати результати цієї любові - народження дітей. Для України ключове завдання на десятки років - відновлення

людського капіталу українського народу.

Кожна держава, кожне суспільство на кожному етапі повинно вирішувати ті питання, які є супер пріоритетними для народу. Важливо на сьогоднішній день дотримуватись підходів, які визначені в Конституції України, що шлюб - це сімейний союз чоловіка і жінка. Звичайно, держава має дати можливість реалізуватися людям, які вважають для себе іншу модель соціальної поведінки важливою. Але вся пропаганда, все законодавство у державі має бути спрямована на те, щоб українська нація мала майбутні покоління.

Геннадій Кірія: *З 2010 року відбувається вже п'ята судово реформа. І президент Порошенко, і попередники, президент Зеленський намагаються реформувати судову систему. Але рівень довіри громадян до судової гілки влади не збільшується. Як ви оцінюєте зараз судову систему України в умовах війни?*

Марина Ставніччук:

Так звані реформи, які були зроблені у судовій сфері, показали вкрай негативний результат. Декілька тижнів тому голова Верховного суду України пійманий на рекордно великому хабарі, безпрецедентному хабарі для судової влади не лише в нашій державі. Оце і є показник ефективності тих псевдо реформ, які відбувалися в судовій владі.

Я не вважаю те, що відбувалося останніми роками з судовою владою, взагалі її реформуванням. Як аргумент моєї позиції, можна навести функціонування Великої Палати у складі Верховного Суду України, позиції якої змінювались безпрецедентно в однакових правовідносинах за корпоративної чи іншої потреби. Велика

Палата взагалі виходила за межі повноважень судової влади, порушуючи напряму Конституцію України, оскільки своїми рішеннями намагалася встановити нові процедури встановлення результатів голосування і встановлення результатів виборів на парламентських виборах, що взагалі не вкладається навіть у розуміння правника.

Ми сьогодні говоримо про те, що за останні роки Вища рада правосуддя не функціонувала роками. Вища кваліфікаційна комісія суддів України не функціонує роками.

Геннадій Кірія: *Якщо ми повернемося до кейса Князева. Було сподівання, що високі зарплати суддям подолають корупцію. На жаль, так не діє. Як побороти корупцію в судовій гілці влади?*

Марина Ставніччук:

Тут все-таки ситуація пов'язана з кадровим підбором, з прозорістю і ясністю принципів і засад здійснення судочинства. Ці речі пов'язані. Корупцію можна викоренити тоді, коли процедури є встановлені зрозумілим і однозначним чином, коли алгоритм поведінки судді визначається чітко Кримінально-процесуальним чи Цивільно-процесуальним кодексом. З іншого боку в судову владу не можна було брати людей з вулиці. Для того, щоб був якісний суддя Верховного Суду, він повинен мати серйозну суддівську кар'єру.

Тут має бути розумний баланс між правильно встановленими судовими процедурами судового процесу і якісним підбором кадрів. Для мене абсолютно очевидно, що не спрацював, так званий, Інститут громадських експертів, не спрацював Інститут іноземних експертів в Україні. Від цього маємо

відмовлятися. Підбір суддівського корпусу має бути виключно державною справою і прозорим процесом. Це не позбавляє публічного громадського контролю за цим процесом, однак відповідальність у цьому процесі має нести держава, яка встановлює правила, дотримується їх при підборі судів і відповідає за якість суддівського корпусу.

Геннадій Кірія: *Суспільство чекає дуже великих результатів від роботи вищого антикорупційного суду. Але великих результатів ми, на жаль, не спостерігаємо. Чому Вищий Антикорупційний Суд не показав гідних результатів?*

Марина Ставніччук:

На мою думку, в антикорупційній структурі не треба було створювати спеціальний суд, який заборонений в Україні. І не треба було створювати спеціальну суддівську касту порівняно з іншими судами. Ця ситуація суперечить Конституції України, тому що ці судді забезпечені по-іншому і гарантується їх діяльність набагато сильніше, чим інших судів в Україні. Такий суд практично має повноваження спеціального суду.

Для мене абсолютно очевидно, що мають працювати на рівні правоохоронних органів антикорупційні структури, але корупційні склади кримінальних правопорушень мають розглядатися у загальному порядку і має бути відповідно здійснений публічний контроль за цими процедурами. Я розумію, що в найближчий час цього не буде створено, але задумуватись над цим потрібно.

Геннадій Кірія спеціально для «Поради юриста»

ЯКІ КАТЕГОРІЇ ВІЙСЬКОВОЗОВОБ'ЯЗАНИХ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ ВІДСТРОЧКУ ВІД ПРИЗОВУ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ

Понад рік Україна живе в умовах повномасштабної війни. Відстрочка від мобілізації – серед найбільш поширених питань, з якими клієнти звертаються до Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Які категорії військовозобов'язаних можуть скористатись відстрочкою від призову і які документи слід подати до територіального центру комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП) – розповідає юристка місцевого центру Тетяна Главацька.

Категорії військовозобов'язаних, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації, визначені у статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (далі – Закон).

Це насамперед особи, заборнювані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями в порядку, встановленому Кабміном (Постанова Кабінету Міністрів України № 194 від 03 березня 2022 року). Такий військовозобов'язаний повинен завжди мати при собі витяг з Наказу Міністерства економіки про бронювання військовозобов'язаного.

Строк дії бронювання для осіб, що працюють в органах державної влади, інших дер-

жавних органах, органах місцевого самоврядування, – весь період проведення мобілізації, а для інших категорій – не більш 6 місяців. Утім, бронь може бути анульована в разі:

- 1) закінчення строку її дії;
- 2) завершення підприємством, установою, організацією виконання мобілізаційного завдання (замовлення) або його скасування;
- 3) завершення підприємством, установою, організацією виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань;
- 4) позбавлення підприємства, установи і організації статусу критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період органом, який прийняв рішення про визначення таких підприємств, установ і організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період;
- 5) ліквідації органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації;
- 6) звільнення військовозобов'язаного з органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації.

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації також особи, визнані в установленому порядку особами з інвалідністю або відповідно до висновку військово-лікарської комісії

(далі – ВЛК) тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я на термін до шести місяців (з наступним проходженням ВЛК). Документи, які такий військовозобов'язаний має надати до ТЦК та СП разом із заявою – довідка МСЕК або посвідчення про інвалідність.

Жінки та чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 18 років також можуть отримати відстрочку. Військовозобов'язаний при цьому разом із заявою має надати до ТЦК та СП копії свідоцтв про народження дітей та копію свідоцтва про шлюб. Якщо на утриманні військовослужбовця перебувають діти від попереднього шлюбу дружини, то потрібні докази, що саме він утримує дітей. Якщо у сім'ї є посвідчення багатодітної сім'ї, його копію також подають до ТЦК та СП.

Якщо військовозобов'язаний має місце реєстрації, яке відрізняється від місця реєстрації та проживання дітей, потрібно отримати довідку про фактичне місце проживання без реєстрації.

Жінки та чоловіки, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років, можуть отримати відстрочку, надавши до ТЦК та СП копію сві-

доцтва про народження дитини, копію свідоцтва про смерть одного з батьків або копію рішення суду про позбавлення батьківських прав.

Жінки, чоловіки, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, які виховують дитину з інвалідністю віком до 18 років разом із заявою надають до ТЦК та СП копію свідоцтва про народження дитини, копію свідоцтва про шлюб, копії документів про інвалідність дитини, копії документів, які підтверджують участь у вихованні дитини.

Жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина, яка є особою з інвалідністю I чи II групи надають до ТЦК та СП, окрім заяви, свідоцтво про народження повнолітньої дитини, документи про інвалідність повнолітньої дитини, документи, що підтверджують утримання повнолітньої дитини з інвалідністю I чи II групи.

→

Військовозобов'язані, зайняті постійним доглядом за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), які за висновком медико-соціальної експертної комісії (далі – МСЕК) чи ЛКК закладу охорони здоров'я потребують постійного догляду, разом із заявою подають в ТЦК та СП такий перелік документів: документи, що підтверджують родинні відносини (свідоцтво про шлюб, народження, витяги про зміну прізвища), висновок МСЕК чи ЛКК про потребу в постійному (сторонньому) догляді. У цьому випадку особа, яка здійснює догляд, має проживати разом з особою, яка потребує постійного догляду.

Військовозобов'язані, які мають дружину (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи, мають додати до заяви копії свідоцтва про шлюб та довідки МСЕК (дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I-III групи). Для батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи – документи, що підтверджують родинні зв'язки: копії свідоцтва про народження, витяг про зміну прізвища та довідку МСЕК.

Здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, асистенти-стажисти, аспіранти та докторанти, які навчаються за денною або дуальною формами здобуття освіти до ТЦК та СП надають документи, що підтверджують навчання за денною чи дуальною формою.

Перелік військовозобов'язаних, наведений у консультації, не є вичерпним!

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВИКОНАВЧА СЛУЖБА ЗАБЛОКУВАЛА КОШТИ НА РАХУНКУ?

Чинне законодавство України побудовано таким чином, що в деяких випадках фізична особа-боржник може не знати про те, що щодо нього відкрито виконавче провадження.

У цьому випадку неприємна звістка від державної виконавчої служби чи приватних виконавців може виявитися несподівано, просто в якийсь момент гроші, наприклад, на картковому рахунку виявляться заблокованими. У міністерстві юстиції пояснили, як діяти в такому випадку.

У період дії в Україні воєнного стану, фізичні особи-боржники, на кошти яких накладено арешт виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточного рахунку. Але на суму, що протягом одного календарного місяця не перевищує 2-х розмірів мінімальної заробітної плати, тобто у 2023 році ця сума складає 13 400 грн.

У разі якщо арешт накладено на кошти на декількох поточних рахунках фізичної особи-боржника в одному банку або на поточних рахунках у різних банках, а також у разі наявності декількох виконавчих проваджень, для здійснення видаткових операцій має бути визначений лише один поточний рахунок фізичної особи-боржника в одному банку. Кількість виконавчих проваджень не впливає на розмір суми, яка не підлягає зверненню стягнення і на яку фізична особа-боржник може здійснювати видаткові операції.

Для визначення такого поточного рахунку у банку фізична особа-боржник має звернутись до органу державної виконавчої служби,

приватного виконавця, який наклав арешт на кошти фізичної особи-боржника, із заявою про визначення поточного рахунку у банку для здійснення видаткових операцій.

Заява подається в паперовій формі, або в електронній формі з дотриманням вимог, встановлених Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг».

У заяві обов'язково зазначаються номер поточного рахунку, який фізична особа-боржник просить визначити для здійснення видаткових операцій, та найменування банку, в якому відкрито такий рахунок.

Фізична особа-боржник несе відповідальність за правдивість зазначеної у заяві інформації.

Державний, приватний виконавець протягом двох робочих днів з дня отримання відповідної заяви вносить постанову про визначення поточного рахунку фізичної особи-боржника у банку для здійснення видаткових операцій та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після винесення постанови:

- надає чи надсилає відповідну постанову банку;

- перевіряє наявність інших виконавчих проваджень, відкритих стосовно фізичної особи-боржника, та, у разі якщо стосовно останнього відкриті інші виконавчі провадження, одночасно надає чи надсилає відповідну постанову до органів державної виконавчої служби або приватному виконавцю.

У такому разі поточний рахунок, зазначений у відповідній постанові, вважається визначеним для здійснення видаткових операцій.

Зупинення вчинення виконавчих дій або зупинення виконавчого провадження не є підставою для відмови у визначенні поточного рахунку для здійснення видаткових операцій.

У разі надходження від державного, приватного виконавця постанови про визначення поточного рахунку фізичної особи-боржника для здійснення видаткових операцій банк за визначеним у постанові рахунком здійснює видаткові операції.

Для додаткових консультацій можна звернутися до центру системи безоплатної правової допомоги за номером 0 800 213 103 (дзвінки безкоштовні).

ВІДСТРОЧКА ВІД МОБІЛІЗАЦІЇ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА РОДИЧАМИ

Чи можна отримати відстрочку від мобілізації, якщо доглядася за людиною похилого віку чи з інвалідністю?

Право на відстрочку мають опікуни людини з інвалідністю, визнаної судом недієздатною.

А також ті, що здійснюють догляд за людиною, яка за висновком МСЕК або лікарської комісії потребує постійного догляду і немає інших близьких осіб, які можуть здійснювати такий догляд.

Стаття 23 ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

У чому різниця між опікою та доглядом?

Опіка встановлюється над недієздатною людиною, яка має стійкі психічні розлади та не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними, за рішенням суду.

Догляд встановлюється над людьми, які потребують стороннього догляду у зв'язку зі станом здоров'я чи інвалідністю, без звернення до суду за висновком МСЕК або лікарської комісії.

За ким можна здійснювати догляд?

Догляд можна здійснювати тільки за членами своєї сім'ї, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права і обов'язки.

Частина 6 статті 13 ЗУ «Про соціальні послуги»

Якщо мати чи батько старий 80 років, але не мають інвалідності. Чи можна оформити догляд для отримання відстрочки від служби?

Можна оформити догляд за громадянами похилого віку з когнітивними порушеннями. Для цього обов'язково отримати висновок лікарської комісії медичного закладу щодо потреби в догляді.

Частина 6 статті 13 ЗУ «Про соціальні послуги»

Якщо батьки, дружина або батьки дружини мають інвалідність I чи II групи

Люди, які мають дружину з інвалідністю, або батьків своїх чи дружини з інвалідністю I чи II групи мають право на відстрочку без оформлення догляду чи опіки.

Стаття 23 ЗУ «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»

Чи може чоловік 18 – 60 років перетнути кордон, якщо здійснює догляд або опікується недієздатною людиною?

Можуть перетинати державний кордон у супроводі тих осіб, над якими здійснюється догляд або встановлена опіка.

Постанова 57 КМУ «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України»

За інформацією БПД

ЯК ВІЙСЬКОВИМ ОТРИМАТИ ГРОШОВУ ДОПОМОГУ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНО- ПОБУТОВИХ ПИТАНЬ?

Матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань – це виплата, що здійснюється щороку в розмірі, який не перевищує місячне грошове забезпечення.

Детальне роз'яснення від «Ти ж юрист».

У 2023 РОЦІ ЦІ КОШТИ ВИПЛАЧУЮТЬСЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ, ЯКІ:

- отримали поранення при виконанні завдань під час воєнного стану;
- отримали інвалідність внаслідок поранення, пов'язаного із захистом Батьківщини;
- безперервно перебувають на лікуванні, реабілітації або у відпустці для лікування, у зв'язку з хворобою, пов'язаною із захистом Батьківщини (більше 30 днів поспіль), внаслідок травм, захворювань нервової, серцево-судинної систем, опорно-рухового апарату та інших захворювань органів і систем з тяжким перебігом або наслідками, що потребують проведення багатоетапного хірургічного лікування, протезування втраченої кінцівки (кінцівок), органів, індивідуального ендопротезування, трансплантації догляду, протирецидивного лікування з довготривалим застосуванням дорогих лікарських засобів.

ЯК ОТРИМАТИ МАТЕРІАЛЬНУ ДОПОМОГУ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИХ ПИТАНЬ?

Необхідно подати особисто (за можливості) або через бойових побратимів рапорт на ім'я безпосереднього командира.

Варіант тексту Рапорту на командира підрозділу:

«Прошу Вашого клопотання перед вищим командуванням на виплату мені матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань за 2023 рік у зв'язку (наприклад: з пораненням, отриманого при виконанні завдань під час воєнного стану), відповідно до п. 6 окремого доручення Міністра оборони України від 01.02.2023 року № 2683/з та розділу XXIV наказу Міністерства оборони України від 07.06.2018 № 260 «Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам» (із змінами).

До рапорту додаю:

1. Копія висновку військово-лікарської комісії про причинний зв'язок отриманого поранення з проходження військової служби.»

ВИНАГОРОДА ВІЙСЬКОВИМ 30 І 100 ТИС. ГРН: ЧИ ВПЛИНУТЬ ЦІ ВИПЛАТИ НА РОЗМІР ПЕНСІЇ?

Пенсійне забезпечення розраховують на основі доходів, тож постає питання, чи вплине додаткова винагорода на суму пенсії?

З початку повномасштабного вторгнення деякі військовослужбовці отримували додаткову винагороду в розмірі 30 і 100 тисяч гривень. Відповідно до законодавства, пенсії обчислюються з розміру грошового забезпечення військових.

Про це йдеться у ст. 43 ЗУ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та членів їх сімей».

Згідно документу, представники рядового, сержантського, старшинського та офіцерського складів мають право на обчислення пенсії з сум, отримуваних на військовій службі.

Враховуються наступні нарахування:

- оклад за посадою;
- доплата за військово (спеціальне) звання;
- відсоткова надбавка за вислугу років;
- щомісячні додаткові види грошового забезпечення та премії.

Це вичерпний список складових, які беруть до уваги враховуються при обчисленні пенсії військовим. Але серед них не йде мова про виплати 30 і 100 тисяч гривень. Адже вони не носять постійний характер, а виплачуються тимчасово, враховуючи участь в активних воєнних діях і виконання бойових завдань.

Які види пенсії існують для військовослужбовців

Українські військові можуть розраховувати на пенсію:

- за вислугу років;
- по інвалідності;
- у разі втрати годувальника.

Перший вид забезпечення застосовують за кількох умови. Перша – особа звільнилася зі служби і незалежно від віку має вислугу 25 років і більше. Друга – людині на момент звільнення виповнилося 45 років і вона має страховий стаж 25+ років (з них 12,5 років – служба в силових структурах).

Пенсію по інвалідності можуть призначити в таких випадках:

- інвалідність настала в період проходження служби або не пізніше трьох місяців після звільнення;
- інвалідність виникла після тримісячного терміну, але її спровокувала хвороба, травма, каліцтво, контузія, отримані в період військової служби.

Членам сім'ї військового також належить пенсія у разі втрати годувальника. Для отримання виплат потрібно документально підтвердити, що особа загинула чи пропала безвісти у період проходження служби. Інша умова – годувальник помер більш як через три місяці після звільнення, але внаслідок захворювання чи травми, спровокованої службовими обов'язками.

ВИПЛАТИ ПРИ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ У 2023 РОЦІ: СКІЛЬКИ ОТРИМУВАТИМУТЬ ВІЙСЬКОВІ?

Демобілізація військових в Україні у 2023 році проводиться за віком, сімейними обставинами, станом здоров'я та за деякими іншими поважними обставинами. Втім, умови демобілізації можуть змінитися.

Після закінчення служби колишні військовослужбовці можуть розраховувати на наступні виплати і компенсації:

1. Одноразова грошова допомога. У разі демобілізації за станом здоров'я військові можуть отримати одноразову допомогу в розмірі половини місячної зарплати за кожен рік служби.

2. Компенсація за неотримане майно. Військовий може отримати довідку від речової служби про вартість речового майна. Потім потрібно написати рапорт командирі, і за його указом сума буде відшкодована.

3. Компенсація коштів для оздоровлення. Якщо за час служби військовий не отримав кошти для оздоровлення, їх можуть компенсувати після демобілізації за наказом командира. Розмір компенсації залежить від посадового окладу, виплат за звання і надбавки за вислугу років.

4. Компенсація невикористаних днів відпустки. Якщо військовий не використав всю відпустку, він має отримати виплати за кожен невикористаний день. Такі виплати гарантовані кожному військовослужбовцю, незалежно від причини демобілізації.

5. Виплати для вирішення соціально-побутових питань. Згідно закону, демобілізовані можуть отримати одноразову грошову допомогу для вирішення соціально-побутових питань. При цьому сума компенсації не може бути вищою за місячне забезпечення службовця.

ПЕРЕПЛАНУВАННЯ КВАРТИРИ: ЩО МОЖНА ЗМІНЮВАТИ, А ЩО – НІ?

Зробити для себе квартиру комфортною мріє кожний, особливо актуальним це питання є для власників малогабаритних квартир у багатоповерхових будинках.

Що таке пере планування?

З точки зору законодавства, пере плануванням вважається перенесення і розбирання перегородок, перенесення і влаштування дверних прорізів, улаштування і переустаткування тамбурів, прибудова балконів на рівні перших поверхів багатоповерхових будинків.

Коли необхідно отримувати дозвіл на пере планування:

- пере планування житла передбачає втручання в не-

сучі конструкції будинку;

- пере планування з втручанням в інженерні системи загального користування;

- пере планування, в результаті якого змінюється площа, кількість або склад приміщень.

Як прибудувати балкон?

Власник, наймач (орендар) приміщень житлових будинків має право на пере планування балконів і лоджій за відповідними проектами без обмеження інтересів інших громадян, які проживають у будинку, з дозволу власника будинку та органу місцевого самоврядування, виданого в установленому порядку.

Перелік необхідних документів:

1. Заява про надання дозволу на пере планування – копія свідоцтва на право власності або договору найму (оренди) приміщення;

2. Копія поповерхових планів, завірених в установленому порядку;

3. Проект пере планування жилих будинків, жилих і нежилых у жилих будинках приміщень, погоджений в установленому порядку;

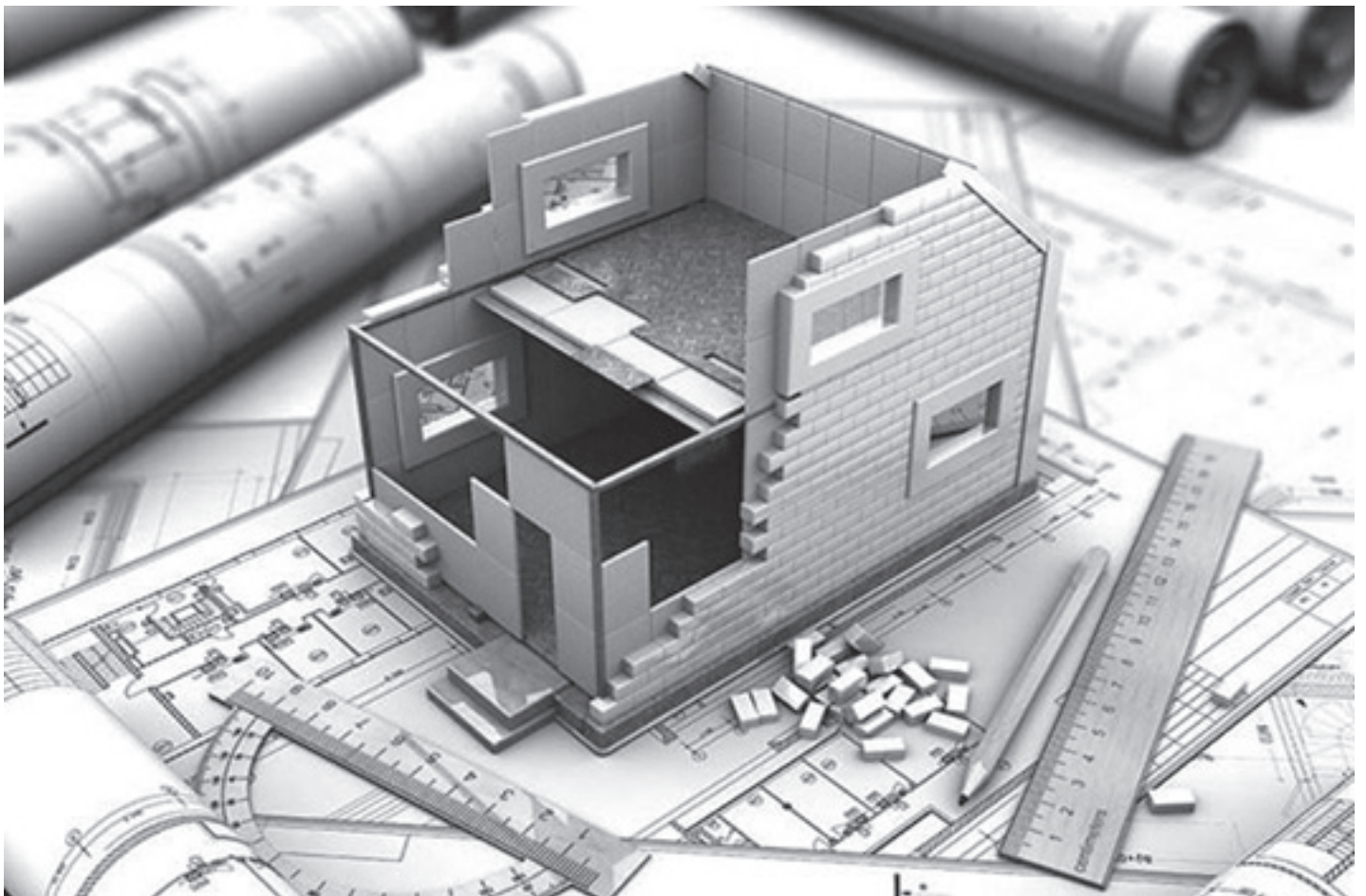
4. Згода власників, співвласників (наймачів) або уповноважених ними осіб на пере планування приміщень, що перебувають у їх спільній власності.

Заяву необхідно направляти до органу архітектури та містобудування відповідної міської ради.

Після отримання рішення органу місцевого самоврядування про надання дозволу на пере планування можна розпочинати будівельні роботи з пере планування згідно з проектом.

Після проведення пере планування необхідно звернутись до бюро технічної інвентаризації для отримання нового технічного паспорта об'єкта.

Адвокат права

АНОНС: ЧИТАЙТЕ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ

■ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД СПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ

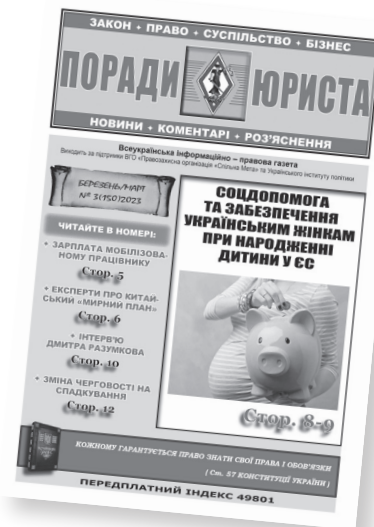
(Звільнення від нарахування та сплати за землю у 2022 та 2023 роках)

■ МОБІЛІЗАЦІЯ ТА ПРИЗОВНИЙ ВІК

(Як зниження призовного віку відобразиться на мобілізації?)

■ СКАСУВАННЯ ПІЛґ ДЛЯ ФОП

(Які зміни чекають на підприємців в липні?)

Нагадуємо читачам, що Ви можете надсилати свої запитання, а також актуальні та цікаві, з правової точки зору, теми на електронну пошту редакції: porady_urista@ukr.net

По можливості ми будемо надавати відповіді та публікувати їх на сторінках газети.

ОБ'ЯВИ·ІНФОРМАЦІЯ·ОГОЛОШЕННЯ·ПОВІДОМЛЕННЯ ПОСЛУГИ АДВОКАТА ТА ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Адвокат Печенкін Ігор Віталійович (25 років юридичної практики)

- Кримінальне
- Цивільне
- Господарське право
- Виконавче провадження
- Трудові спори

☎ (067) 850-86-36 @proky@ukr.net

Позитивна практика захисту в кримінальних провадженнях; оскарження дій та/чи бездіяльності посадових осіб; виконання судових рішень; супроводження господарської діяльності; юридичний супровід та вирішення комплексних, в т. ч. кризових ситуацій у правовідносинах з партнерами; побудова та супроводження ведення бізнесу; реєстрація юросіб, ГО, ЗМІ та політичних партій; майнові спори; інша правова допомога та консультації.

Увага! Попередня консультація по телефону БЕЗКОШТОВНА!

Всеукраїнська громадська організація «Правозахисна організація «СПІЛЬНА МЕТА»

ЗАХИЩАЄ ВАШІ ПРАВА В НАСТУПНИХ СФЕРАХ:

- ▶ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ;
- ▶ ПРАВА НА ОСВІТУ;
- ▶ СВОБОДИ СЛОВА;
- ▶ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ;
- ▶ ЗЕМЕЛЬНИХ ТА МАЙНОВИХ
ВІДНОСИНАХ;
- ▶ ПРАВА НА ЗАКОННЕ РОЗСЛІДУВАННЯ
ТА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

www.commongoal.org.ua

ЗНАЙДИ БЛИЗЬКИХ

З початку російської військової агресії проти України мільйони українців стали біженцями, а велика кількість населених пунктів країни перетворилися на зону активних бойових дій. У ситуації, що склалася, безліч сімей виявилися розділеними, люди часто втрачають зв'язок зі своїми найближчими родичами.

Колектив журналістів та співробітників ЗМІ створив проєкт з пошуку зниклих людей «Знайди близьких».

Ми просимо громадян, родичі яких не виходять на зв'язок, надсилати нам всю відому інформацію.

Рекомендуємо використувати таку форму звернення:

- ПІБ зниклої людини;
- Ваші контактні дані;
- Фото зниклого, опис особливих прикмет;
- Приблизне місце останнього перебування зниклого.

Електронна пошта для надсилання матеріалів: porady_urista@ukr.net

Інформація буде публікуватися на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА»

(<https://porady.org.ua/>)

УВАГА!

ПЕРЕДПЛАТА - 2023

НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВУ ГАЗЕТУ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!
ЯКЩО ВАМ ЦІКАВА ГАЗЕТА
ВИ МОЖЕТЕ ОФОРМИТИ
ПЕРЕДПЛАТУ У ПОШТОВИХ
ВІДДІЛЕННЯХ УКРАЇНИ
ЗА КАТАЛОГОМ ВИДАНЬ
ДП «ПРЕСА».

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ

49801

ПОРАДИ ЮРИСТА

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ
ПОРТАЛ «ПОРАДИ ЮРИСТА»

WWW.PORADY.ORG.UA

